

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/14/EK IRÁNYELVE

(2009. március 11.)

a betétbiztosítási rendszerekről szóló 94/19/EK irányelvnek a fedezeti szint és a kifizetési határidő tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) A Tanács 2008. október 7-én megállapodott arról, hogy elsődleges fontosságú a pénzügyi ágazatba vetett bizalom és az ágazat megfelelő működésének helyreállítása. Vállalta, hogy megtesz minden szükséges intézkedést az egyéni betétesek betéteinek védelme érdekében, és örömmel fogadta a Bizottság azon szándékát, hogy haldéktalanul megfelelő javaslatot dolgoz ki a betétbiztosítási rendszerek konvergenciájának előmozdításához.

(2) A 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ már előír bizonyos alapfedezetet a betétesek számára. A jelenlegi pénzügyi zavarok azonban szükségessé teszik e fedezet emelését.

(3) A 94/19/EK irányelvben jelenleg előírt minimális fedezeti szint 20 000 EUR, a tagállamok azonban magasabb fede-

zeti szintet is megállapíthatnak. Ez azonban a közösségi bankokban elhelyezett betétek nagy száma esetében nem bizonyult elégségesnek. A betétesek bizalmának fenntartása, valamint a pénzügyi piacok nagyobb stabilitásának elérése érdekében ezért a minimális fedezeti szintet 50 000 EUR-ra kell emelni. 2010. december 31-ig az egyes betétesek összevont betéteinek fedezetét 100 000 EUR-ban kell megállapítani, kivéve ha a Bizottság részéről 2009. december 31-ig az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztett hatástanulmány megállapítja, hogy egy ilyen fedezetemelés és harmonizáció nem megfelelő és pénzügyileg nem valósítható meg minden tagállam esetében a közösségi fogyasztóvédelem és pénzügyi stabilitás biztosítására és a tagállamok közötti versenytorzulások elkerülésére. Amennyiben a hatástanulmány azt állapítja meg, hogy a növelés és a harmonizáció nem megfelelő, úgy a Bizottság megfelelő javaslatokat nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(4) Minden betétesre azonos fedezeti szint vonatkozik, függetlenül attól, hogy az adott tagállam valutája az euro-e vagy sem. Biztosítani kell az euroövezeten kívüli tagállamok számára annak lehetőségét, hogy – a betétesek egyenlő védelmének sérelme nélkül – az átváltással számított összeget kerekítsék.

(5) A Bizottság által az Európai Parlament és a Tanács részére benyújtott jelentésben elemezni kell valamennyi kapcsolódó kérdést, mint például a beszámítás és a viszontkereset, a rendszerekhez való hozzájárulás meghatározása, a fedezet hatálya alá tartozó termékek és betétesek köre, a betétbiztosítási rendszerek közötti határon átnyúló együttműködés hatékonysága, valamint a betétbiztosítási rendszerek és a betétesek kifizetésének olyan alternatív eszközei közötti kapcsolat, mint a sürgősségi kifizetési mechanizmusok. A jelentés elkészítéséhez a tagállamoknak össze kell gyűjteniük a vonatkozó adatokat és kérésre benyújtani azokat a Bizottság részére.

(6) Néhány tagállam létrehozott a 94/19/EK irányelv szerinti olyan betétbiztosítási rendszereket, amelyek egyes hosszú távú betétek – például a nyugdíjkövetelések – esetében teljes körű fedezetet határoznak meg. A betétesek e jogait és elvárásait ezekben a rendszerekben tiszteletben kell tartani.

⁽¹⁾ HL C 314., 2008.12.9., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2008. december 18-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. február 26-i és 2009. március 5-i határozata.

⁽³⁾ HL L 135., 1994.5.31., 5. o.

- (7) Néhány tagállam már létrehozott vagy tervezi, hogy létrehoz a 94/19/EK irányelv szerinti olyan betétbiztosítási rendszereket, amelyek egyes átmenetileg megnövelt számlaegyenlegek esetében teljes körű fedezetet határoznak meg. A Bizottságnak 2009. december 31-ig fel kell mérnie, hogy bizonyos átmenetileg megnövelt számlaegyenlegek esetén fenn kell-e tartani vagy be kell-e vezetni a teljes fedezetet.
- (8) Ez az irányelv nem érinti a magukat a hitelintézeteket védő és különösen azok likviditását és fizetőképességét biztosító olyan rendszerek működését, amelyek ezáltal a betétesek számára legalább olyan szintű védelmet biztosítanak, mint egy betétbiztosítási rendszer, továbbá nem érinti a betétesek kártalanítására vonatkozó olyan önkéntes rendszereket, amelyeket egy adott tagállam nem vezetett be vagy hivatalosan nem ismer el.
- (9) A tagállamok arra ösztönzik a betétbiztosítási rendszereket, hogy a rájuk háruló kötelezettségekre vonatkozóan kössenek megállapodásokat vagy fejlesszék tovább a már meglévő megállapodásokat.
- (10) A jelenleg előírt három hónapos kifizetési időszak, amely kilenc hónapra meghosszabbítható, ellentétes a betétesek bizalmának fenntartására irányuló céllal és nem felel meg az igényeiknek. A kifizetési határidőt ezért húsz munkanapra kell csökkenteni. Ez az időszak kizárólag rendkívüli körülmények esetén, és az illetékes hatóságok általi jóváhagyást követően hosszabbítható meg. Két évvel ezen irányelv hatálybalépését követően a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a kifizetési eljárások hatékonyságára és a kifizetési határidőkre vonatkozóan, értékelve, hogy megfelelő lenne-e az említett határidő tíz munkanapra történő további csökkentése.
- (11) Azokban az esetekben továbbá, amikor a kifizetést az illetékes hatóságok határozata indítja el, a jelenleg előírt 21 napos döntéshozatali időszakot öt munkanapra kell csökkenteni, hogy ne legyen akadálya a gyors kifizetésnek. Az illetékes hatóságoknak azonban először meg kell győződniük arról, hogy a hitelintézet elmulasztotta az esedékes és kifizetendő betétek kifizetését. Ezt a tagállamok igazságügyi vagy közigazgatási eljárásainak megfelelően kell megállapítani.
- (12) A betéteket akkor lehet befagyottnak tekinteni, ha a korai beavatkozási vagy átszervezési intézkedések nem jártak sikerrel. Ez azonban nem akadályozhatja meg az illetékes hatóságokat abban, hogy a kifizetési időszak alatt az átszervezésre irányuló további erőfeszítéseket tegyenek.
- (13) A tagállamoknak célul kell kitűzniük, hogy biztosítsák a banki szolgáltatások és a bankok likviditáshoz való hozzáféréseinek folyamatosságát, különösen a pénzügyi zavarok időszakában. Ennek érdekében a tagállamokat ösztönzik arra, hogy a lehető legrövidebb időn belül intézkedéseket tegyenek a megfelelő összegeknek az érintett betétes kérelmére történő, az adott kérelmet követő legfeljebb három napon belüli sürgősségi kifizetésének biztosítására. Mivel a jelenlegi három hónapos kifizetési határidő csökkentése kedvezően fog hatni a betétesek bizalmára és a pénzügyi piacok megfelelő működésére, ezért a tagállamoknak és betétbiztosítási rendszereiknek biztosítaniuk kell, hogy a kifizetési határidő a lehető legrövidebb legyen.
- (14) A 94/19/EK irányelv lehetővé tette a tagállamok számára, hogy meghatározott százalékban korlátozzák a fedezetet. Ez a lehetőség a betétesek bizalma szempontjából kedvezőtlen hatásúnak bizonyult, és meg kell szüntetni.
- (15) A 94/19/EK irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (16) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy az Európai Unióban a Bizottság által közzétett harmonizált fogyasztóiár-index változásával mért infláció mértékében a fedezeti szintet kiigazítsa. Mivel ez az intézkedés általános hatályú, és a 94/19/EK irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányul, azt az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (17) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen a fedezeti szintek és a kifizetési határidők összehangolását a tagállamok az egyes tagállamok jogrendszerain belül meglévő különféle szabályok sokfélesége miatt nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvével összhangban az irányelv nem lépi túl az említett célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) A 94/19/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

(19) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás⁽¹⁾ (34) pontjával összhangban ösztönözni kell a tagállamokat arra, hogy a maguk számára, illetve a Közösség érdekében készítsék el saját táblázataikat, amelyek a lehető legpontosabban bemutatják az ezen irányelv és az átültető rendelkezések közötti megfelelést, továbbá hogy ezeket tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 94/19/EK irányelv módosítása

A 94/19/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk 3. pontja i. alpontjának második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az illetékes hatóságok a határozatot a lehető leghamarabb, de minden esetben legkésőbb öt munkanappal azt követően hozzák meg, hogy először meggyőződtek arról, hogy egy hitelintézet elmulasztotta az esedékes és kifizetendő betétek kifizetését; vagy”;

2. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az (1)–(4) bekezdésekben említett esetekben a tagállamok biztosítják a betétbiztosítási rendszerek együttműködését.”;

b) a szöveg a következő bekezdéssel egészül ki:

„6. A Bizottság legalább kétévenként felülvizsgálja e cikk alkalmazását, és indokolt esetben javaslatot tesz a módosítására.”.

3. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok garantálják, hogy az egyes betétesek összevont betéteit legalább 50 000 EUR összegig biztosítják arra az esetre, ha a betétek befagytak.

(1a) A tagállamok 2010. december 31-ig biztosítják, hogy az egyes betétesek összevont betéteit 100 000 EUR összegig biztosítják arra az esetre, ha a betétek befagytak.

Amennyiben a 12. cikkben említett jelentésében a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy egy ilyen fedezetelés és harmonizáció nem megfelelő és pénzügyileg nem valószínűsíthető meg minden tagállam esetében a közösségi fogyasztóvédelem és pénzügyi stabilitás biztosítására és a tagállamok közötti, határokon átnyúló torzulások elkerülésére, a Bizottság javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az első albekezdés módosításáról.

(1b) Azok az euroövezeten kívüli tagállamok, amelyek az (1) és (1a) bekezdésben említett, euroban megállapított összegeket saját nemzeti valutájukra számítják át, biztosítják, hogy a betétesek részére nemzeti valutában ténylegesen kifizetett összegek megegyezzenek az ebben az irányelvben meghatározottakkal.”;

b) az (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az (1a) bekezdés nem zárja ki azoknak a rendelkezéseknek a fenntartását, amelyek 2008. január 1. előtt – nevezetesen szociális megfontolásokból – egyes betétfajták teljes körű fedezetéről rendelkeztek.”;

c) a (4) bekezdést el kell hagyni;

d) a szöveg az alábbi bekezdéssel egészül ki:

„(7) A Bizottság az Európai Unió a Bizottság által közzétett harmonizált fogyasztóiár-index változásával mért infláció mértékének megfelelően kiigazíthatja az (1) és (1a) bekezdésben említett összegeket.

Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló ilyen intézkedést a 7a. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”.

⁽¹⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

4. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„7a. cikk

(1) A Bizottságot a 2004/10/EK (*) határozattal létrehozott Európai Bankbizottság segíti.

(2) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK határozat (**) 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

(*) HL L 3., 2004.1.7., 36. o.

(**) HL L 184., 1999.7.17., 23. o.”;

5. A 9. cikk (1) bekezdése helyébe az alábbi szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a hitelintézetek a betétesek és a leendő betétesek számára megadjanak annak a betétbiztosítási rendszernek az azonosításához szükséges minden tájékoztatást, amelynek a Közösségen belül a hitelintézet és a fióktelepei tagjai, vagy bármely más, a 3. cikk (1) bekezdésének második albekezdése vagy a 3. cikk (4) bekezdése szerinti alternatív megállapodásról szóló tájékoztatást. A betéteseket a betétbiztosítási rendszer vagy bármely más megfelelően alkalmazandó helyettesítő rendszer rendelkezéseiről tájékoztatják, ideértve a betétbiztosítási rendszer által ajánlott fedezet összegét és hatályát. Amennyiben a betétbiztosítási rendszer a 7. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem biztosít egy betétet, a hitelintézet köteles erről tájékoztatni a betétest. Minden információt közérthető formában kell rendelkezésre bocsátani.

Kérésre tájékoztatást nyújtanak a kártalanítási feltételekről és azoknak a formáságoknak a teljesítéséről, amelyeket a kártalanításra való jogosultsághoz teljesíteni kell.”.

6. A 10. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A betétbiztosítási rendszereknek képesnek kell lenniük arra, hogy a befagyott betétek esetében megtérítsék a betétesek megfelelően bizonyított követeléseit attól a naptól számított húsz munkanapon belül, amely napon az illetékes hatóságok az 1. cikk (3) bekezdésének i. pontja szerinti határozatot meghozzák, vagy a bíróság

az 1. cikk (3) bekezdésének ii. pontja szerinti végzést meghozza. Ez a határidő magában foglalja a betétesekre és a betétekre vonatkozó, a követelések ellenőrzéséhez szükséges pontos adatok begyűjtését és továbbítását is.

Egészen kivételes körülmények között a betétbiztosítási rendszer az illetékes hatóságokhoz fordulhat a határidő meghosszabbítása érdekében. Az ilyen meghosszabbítás nem haladhatja meg a tíz munkanapot.

A Bizottság 2011. március 16-ig jelentést nyújt az Európai Parlament és a Tanács részére a kifizetési eljárások hatékonyságáról és határidejéről, felmérve, hogy megvalósítható-e az első albekezdésben említett határidő tíz munkanapra történő csökkentése.

A tagállamok biztosítják, hogy betétbiztosítási rendszereik rendszeres terhelési próbát végezzenek és – adott esetben – tájékoztatást kapjanak, amennyiben az illetékes hatóságok valamely hitelintézetnél olyan problémákat észlelnek, amelyek a betétbiztosítási rendszerek belépését valószínűsítik.”;

b) a (2) bekezdést el kell hagyni.

7. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

(1) A Bizottság 2009. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a következőkre vonatkozóan:

a) a betétbiztosítási rendszerek finanszírozási mechanizmusának összehangolása, különös tekintettel az összehangolás hiányának a határon átnyúló válság esetén várható hatásaira, tekintettel a betétek kártalanítási kifizetéseinek rendelkezésre állására, illetve a tisztességes versenyre, valamint az ilyen harmonizálás előnyeire és költségeire;

b) az egyes átmenetileg megemelt számlaegyenlegekre nyújtott teljes fedezet megfelelőse és módozatai;

c) a kockázat alapú befizetések bevezetésének lehetséges modelljei;

d) egy közösségi betétbiztosítási rendszer esetleges bevezetésének előnyei és költségei;

- e) a beszámítással – amikor a betétes betétállományát szembeállítják a hitelállományával – kapcsolatos eltérő jogszabályoknak a rendszer hatékonyságára gyakorolt hatása, valamint a lehetséges torzulások, figyelembe véve a határon átnyúló felszámolást;
- f) a hatály alá tartozó termékek és biztosított betétesek körének összehangolása, figyelembe véve a kis- és középvállalkozások és a helyi hatóságok sajátos igényeit;
- g) a betétbiztosítási rendszerek és a betétesek kifizetésének olyan alternatív eszközei közötti kapcsolat, mint a sürgősségi kifizetési mechanizmusok.

Szükség esetén a Bizottság megfelelő javaslatokat nyújt be az irányelv módosítására vonatkozóan.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot és az európai bankbizottságot, ha meg kívánják változtatni a betétbiztosítás hatályát vagy szintjét, valamint arról, ha más tagállamokkal folytatott együttműködés során bármilyen nehézség merült fel.”

8. A III. mellékletet el kell hagyni.

2. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2009. június 30-ig megfeleljenek.

A tagállamok az első albekezdéstől eltérve, azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az ezzel az irányelvvel módosított 94/19/EK irányelv 1. cikke (3i) pontja második bekezdésének, 7. cikke (1a) és (3) bekezdésének és 10. cikke (1) bekezdésének megfeleljenek, 2010. december 31-ig léptetik hatályba.

Amikor a tagállamok elfogadják e rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

4. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a címzettjei a tagállamok.

Kelt Strasbourgban, 2009. március 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről

az elnök

A. VONDRA